

Przykładowe zadania egzaminacyjne

**Kwalifikacja rynkowa:
„Zarządzanie procesami
księgowymi”**

**Instytucja certyfikująca:
Stowarzyszenie Księgowych w Polsce**

CZĘŚĆ I (20 punktów)

Pytanie 1

Główny księgowy Spółki ABC S.A., po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok 20XX-1, stwierdziła w 20XX roku, że faktura sprzedaży została ujęta w istotnie błędnej kwocie w księgach rachunkowych za okres którego to sprawozdanie dotyczy. Osoba ta powinna skorygować błąd:

- a) w księgach rachunkowych oraz w danych sprawozdania finansowego za ten rok 20XX-1,
- b) w księgach rachunkowych za rok 20XX oraz w danych za okres porównawczy w sprawozdaniu finansowym za rok 20XX,
- c) w księgach rachunkowych za rok 20XX oraz w danych za ten rok w sprawozdaniu finansowym za rok 20XX.

Pytanie 2

Inwentaryzacją drogą potwierdzenia sald nie należy obejmować:

- a) własnych składników znajdujących się poza terenem jednostki,
- b) udzielonych pożyczek, niekwestionowanych przez pożyczkobiorców,
- c) należności spornych.

Pytanie 3

Zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług, import towarów w procedurze uproszczonej powoduje ujęcie w pliku JPKV7 podatku od towarów i usług:

- a) tylko naliczonego, bo należny stanowi dług celny,
- b) tylko należnego,
- c) należnego i naliczonego

Pytanie 4

Kalkulacja podziałowa fazowa może być przeprowadzona:

- a) wyłącznie metodą półfabrykatową
- b) wyłącznie metodą bezpółfabrykatową
- c) zarówno metodą półfabrykatową jak i bezpółfabrykatową.

Pytanie 5

Jednostkowe koszty stałe są:

- a) stałe na jednostkę wytworzonego produktu;
- b) rosną wraz ze wzrostem liczby wytworzonych produktów;
- c) maleją wraz ze wzrostem liczby wytworzonych produktów.

Pytanie 6

W spółce akcyjnej na koniec okresu sprawozdawczego wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego była wyższa niż w roku poprzednim. Wzrost wartości tych aktywów spowodował:

- a) zwiększenie wyniku finansowego netto
- b) zmniejszenie wyniku finansowego netto
- c) nie zmienił wyniku finansowego netto.

Pytanie 7

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych dokonane w związku z utratą ich wartości zalicza się do:

- a) pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów wytworzenia sprzedanych produktów lub kosztów sprzedaży,
- b) pozostałych kosztów operacyjnych zawsze,
- c) pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, w zależności od przyczyny która spowodowała utratę wartości.

Pytanie 8

Nabyte przez jednostkę produkcyjną i przyjęte do magazynu opakowania zalicza się do:

- a) materiałów,
- b) towarów,
- c) wyrobów gotowych.

Pytanie 9

Przedsiębiorstwo opracowuje budżet wiodący na kolejny rok obrotowy. Która kolejność realizacji budżetów cząstkowych jest prawidłowa?

- a) Budżet sprzedaży → budżet produkcji → budżet kosztów bezpośrednich
- b) Budżet sprzedaży → budżet środków pieniężnych → budżet produkcji
- c) Budżet produkcji → budżet sprzedaży → budżet kosztów materiałów bezpośrednich.

Pytanie 10

Czy spółka ABC S.A., która nie jest jednostką mikro ani małą w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości, poza informacjami zawartymi w załączniku nr 1 do ustawy musi:

- a) ujawnić informacje dotyczące instrumentów finansowych
- b) nie musi ujawniać informacji dotyczących instrumentów finansowych
- c) musi ujawniać lub nie, przy czym to zależy to od poziomu istotności przyjętego przez jednostkę

Pytanie 11

Jednostka w informacji dodatkowej sporządzonej zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości obligatoryjnie zamieszcza informację o:

- a) stanie środków na wyodrębnionym rachunku VAT
- b) należnościach, w podziale na przeterminowane i nieprzeterminowane, wraz z dokonanymi odpisami aktualizującymi te należności
- c) odsetkach zapłaconych i naliczonych od zobowiązań

Pytanie 12

Otrzymana zaliczka na poczet przyszłego kontraktu handlowego w wysokości 60% wartości tego kontraktu jest prezentowana w rachunku przepływów pieniężnych w części dotyczącej działalności:

- a) operacyjnej,
- b) inwestycyjnej,
- c) finansowej.

Pytanie 13

Spółka sprzedała w listopadzie 20XX r. udziały nabyte w roku 20XX–5 r. za cenę 37.500 zł, które zaliczała do aktywów długoterminowych. Kwota 125.000 zł uzyskana ze sprzedaży udziałów wpłynęła na rachunek bankowy Spółki w grudniu 20XX r. Spółka ujmie między innymi w rachunku przepływów pieniężnych kwotę:

- a) 125.000 ze znakiem plus w pozycji A.II.4
- b) 87.500 ze znakiem plus w pozycji B.I.3
- c) 87.500 ze znakiem minus w pozycji A.II.4

Pytanie 14

W zestawieniu zmian kapitału (funduszu) własnego należy wyodrębnić kwotę związaną ze zmianą zasad rachunkowości:

- a) w wartości każdej prezentowanej pozycji,
- b) w wartości kapitału własnego na początek okresu oraz w zysku lub w stracie z lat ubiegłych na początek okresu,
- c) w wartości kapitału własnego na początek okresu

Pytanie 15

ABC Sp. z o.o. w roku 200X w informacji dodatkowej zaproponowała podział wyniku finansowego w kwocie 100 000 zł w następujący sposób: 40% tej kwoty przeznaczy na wypłatę dywidendy dla udziałowców, a pozostałe 60% przeznaczy na kapitał zapasowy. Informacja ta w zestawieniu zmian kapitału (funduszu) własnego powinna zostać ujawniona w pozycji:

- a) „Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)” w kwocie 50 000 zł
- b) „Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)” powinna zostać pomniejszona o kwotę 40 000 zł w stosunku do kwoty prezentowanej w pozycji „Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)”
- c) „Zmniejszenie zysku z tytułu podziału zysku lat ubiegłych”

Pytanie 16

Złota reguła bilansowa, w ujęciu w jakim została stworzona, oznacza, że:

- a) iloraz kapitału własnego i zobowiązań ogółem powinien wynosić przynajmniej 1
- b) cały majątek trwały powinien być sfinansowany kapitałem własnym
- c) iloraz kapitału własnego i zobowiązań ogółem powinien wynosić mniej niż 1

Pytanie 17

Koszty utraconych korzyści lub koszty utraconych możliwości:

- a) oznaczają korzyści, z których świadomie rezygnuje się w procesie podejmowania decyzji;
- b) występują wówczas, gdy nie wykorzystujemy pełnych zdolności produkcyjnych;
- c) to koszty będące konsekwencją wcześniej podjętych decyzji:

Zadanie 18

Wartościowy próg rentowności można obliczyć:

- a) dzieląc przychody ze sprzedaży produktów przez jednostkową marżę na pokrycie;
- b) mnożąc ilościowy próg rentowności przez cenę produktu;
- c) dzieląc przychody ze sprzedaży przez liczbę sprzedanych produktów.

Zadanie 19

Budżet wiodący składa się z dwóch podstawowych części:

- a) budżetu sztywnego i budżetu elastycznego;
- b) budżetu operacyjnego i budżetu finansowego;
- c) budżetu sprzedaży i budżetu finansowego.

Zadanie 20

Przy nominalnym koszcie kredytu wynoszącym 25% oraz stopie podatku dochodowego 20% realny koszt kredytu wynosi:

- a) 25%
- b) 5%
- c) 20%.

Część II (30 punktów)

Zadanie 1

W grudniu 200X-2 r. ALFA spółka z o.o. zawarła umowę leasingu samochodu dostawczego (podatkowo operacyjnego). W umowie tej przyjęto następujące warunki:

- czas trwania umowy: 3 lata,
- wartość początkowa samochodu (netto): 110 000 zł,
- opłata wstępna (netto): 40 000 zł,
- suma miesięcznych rat leasingowych (netto): 74 104 zł,
- cena wykupu samochodu (netto) po zakończeniu umowy: 9 000 zł.

Umowa spełniała warunki umowy leasingu finansowego określone w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, a Spółka nie spełniała warunków określonych w art. 3 ust. 6 tej ustawy, i przedmiot tej umowy przyjęła do ewidencji środków trwałych. Od stycznia 200X-1 r. rozpoczęła jego amortyzację biorąc pod uwagę 3 letni okres obowiązywania umowy. Na koniec tego roku stwierdzono, że przyjęty okres był niezgodny z polityką rachunkowości w której zapisano 5 letni okres użytkowania samochodów i dokonano korekty odpisu amortyzacyjnego. Opłatę wstępną jednostka w całości zaliczyła na spłatę części kapitałowej. Jednostka dokonała podziału raty leasingowej na część odsetkową i kapitałową metodą równomierną (liniową).

Od 1 stycznia 200X r. spółka może skorzystać z uproszczenia przewidzianego w art. 3 ust. 6 ustawy o rachunkowości. W związku z tym wprowadziła do polityki rachunkowości zapis, że umowy leasingu rozlicza zgodnie z prawem podatkowym. Ponadto podjęła decyzję o przekwalifikowaniu dotychczasowych umów i ujawnienia ich jako „leasing operacyjny”.

Zgodnie z polityką rachunkowości wstępna opłata leasingowa jest ujmowana w kosztach bilansowych jednorazowo.

Polecenia

- 1) Oblicz roczną ratę kapitałową i odsetkową w roku 200X-1 oraz wartość odpisu amortyzacyjnego w roku 200X-1 na moment przyjęcia przedmiotu leasingu do użytkowania i wartość tego odpisu po korekcie.
- 2) Nazwij operacje gospodarcze i dokonaj księgowania w roku 200X-1. Zaksięguj operacje na kontach pozabilansowych dla celów podatkowych.
- 3) Oblicz i zaksięguj podatek odroczony na koniec roku 200X-1, uwzględniając salda początkowe (ustalone na koniec roku 20XX-2).
- 4) Nazwij operacje gospodarcze i dokonaj księgowania przekwalifikowania umowy leasingu finansowego na umowę leasingu operacyjnego w roku 200X.
- 5) Wskaż sposób oraz terminy przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych użytkowanych na podstawie umowy leasingu u leasingodawcy oraz u leasingobiorcy.

Rozwiązanie:

Polecenie 1:

Roczna rata kapitałowa w roku 200X-1:

Roczna rata odsetkowa w roku 200X-1:

Wartość odpisu amortyzacyjnego w roku 200X-1:

Wartość odpisu amortyzacyjnego po korekcie w roku 200X-1:

Polecenie 2

Polecenie 3.

Salda początkowe:

Salda końcowe:

--	--	--

Polecenie 4:

Polecenie 5

CZĘŚĆ III (20 punktów)

Zadanie 1

Spółka XYZ S.A. zaciągnęła na początku roku 5-letni kredyt o stałym oprocentowaniu 10% w skali rocznej, na kwotę 100.000 zł. Kapitał kredytu jest spłacany w równych ratach po 20.000 zł rocznie. Odsetki płatne są wraz ze spłatą kapitału. Spółka poniosła koszty transakcyjne w wysokości 5.538 zł. Bank potrącił je w momencie przekazania kredytu na konto Spółki. Spłata kapitału i odsetek dokonywana jest na koniec okresu sprawozdawczego, tj. w dniu 31 grudnia. Efektywna stopa procentowa obliczona dla powyższych założeń wynosi 12,4%. Zgodnie z przyjętą przez spółkę polityką rachunkowości zobowiązania finansowe wyceniane są na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości skorygowanej ceny nabycia.

Polecenie:

1. Wyznacz wartość bilansową kredytu i jego kosztów odsetkowych w kolejnych okresach sprawozdawczych. Wyliczenia podaj w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku.
2. Wskaż wartość oraz pozycję bilansu, w której zostanie ujawnione zobowiązanie krótkoterminowe i długoterminowe na koniec 3 roku trwania umowy.
3. Czy, a jeśli tak to w których punktach informacji dodatkowej, zgodnej z załącznikiem nr 1, powinny zostać ujawnione informacje o kredycie; zaproponuj ich treść.
4. Podaj wartość odsetek, które zostaną ujęte w rachunku zysków i strat Spółki w roku 3.

Rozwiązanie:

Polecenie 1: Do rozwiązania należy wykorzystać następującą tabelę:

Rok	Skorygowana cena nabycia BO	Odsetki według IRR	Spłata odsetek nominalnych	Spłata kapitału	Skorygowana cena nabycia BZ
1					
2					
3					
4					
5					

Polecenie 2.

Zobowiązanie długoterminowe na koniec 3 roku wyniesie _____
i zostanie zaprezentowane w pozycji bilansu _____

Zobowiązanie krótkoterminowe na koniec 3 roku wyniesie _____
i zostanie zaprezentowane w pozycji _____

Polecenie 3

Polecenie 4

Wartość odsetek która zostanie ujęta w Rachunku zysków i strat w 3 roku trwania kredytu to kwota _____

CZĘŚĆ IV (30 punktów)

Zadanie 1

Spółka sprzedawała i produkowała 2 wyroby A i B. Dane dotyczące wyrobów zaprezentowane zostały w tabeli:

	Wyrób A	Wyrób B	Razem
Liczba sprzedanych wyrobów	2 500	800	
Jednostkowa cena sprzedaży	200	400	
Koszty bezpośrednie	250 000	80 000	
Koszty pośrednie zmienne			118 800
Koszty pośrednie stałe			300 000

Spółka może wyprodukować maksymalnie 3 000 sztuk wyrobu A i 1 000 sztuk wyrobu B. Taką produkcję zrealizowała w roku poprzednim osiągając zysk netto w wysokości 100 000 zł.

W następnym roku spółka ma zagwarantowaną realizację sprzedaży na poziomie 2.000 sztuk wyrobów A. Jest mało prawdopodobne, że otrzyma zamówienie na pozostałą możliwą do wyprodukowania liczbę wyrobów w dotychczasowej cenie.

Zarząd przygotowuje plan na następny rok i rozważa różne działania mające na celu poprawę rentowności (przyjmij założenia z roku poprzedniego):

- a) zamierza wynegocjować niższe ceny komponentów do produkcji, które zredukowałyby koszty zmienne o 10 zł w każdym wyrobie; jednakże dyrektor działu sprzedaży przewiduje, że niższa ogólna jakość wyrobów spowoduje spadek sprzedaży każdego wyrobu o 150 sztuk. Ocenić, czy zmiana jest korzystna?
- b) w celu zwiększenia sprzedaży zarząd chciałby zredukować jednostkową cenę sprzedaży o 10 zł każdego wyrobu i zwiększyć wydatki na reklamę o 150 000 zł rocznie; w wyniku tych działań spodziewany jest wzrost liczby sprzedanych wyrobów o 50% każdego z nich. Ocenić, czy należy wprowadzić te zmiany?
- c) zarząd wolałby, żeby pracownicy działu sprzedaży otrzymywali wynagrodzenie zależne od wyników sprzedaży, tj. 10 zł za każdy sprzedany produkt, a nie pensję wynoszącą łącznie 18 000 zł (wraz z narzutami); zarząd liczy, że zmiana ta spowoduje wzrost liczby każdego ze sprzedawanych wyrobów o 40%.

Polecenia:

1. Na podstawie powyższych informacji ustal:
 - a) wynik na działalności;
 - b) koszt jednostkowy wytworzenia wyrobów, przy założeniu, że koszty pośrednie stałe są rozliczane proporcjonalnie do uzyskanych przychodów ze sprzedaży¹, a koszty pośrednie zmienne są takie same dla każdego wyrobu.**
 - c) próg rentowności w ujęciu wartościowym
2. Oceń, czy Zarząd powinien wprowadzić zmiany zaproponowane w podpunktach a) - c)?
3. Podaj przykłady kosztów działalności, które są istotne z punktu widzenia podejmowania decyzji w opisywanej Spółce.
4. Spółka Gama ma możliwość zaciągnięcia kredytu w trzech bankach X, Y, Z. Oferty banków różnią się warunkami spłaty kredytu i jego oprocentowaniem.

Bank X oferuje kredyt o rocznej stopie oprocentowania 10%, przy czym spłata odsetek ma następować co miesiąc. W banku Y roczna stopa oprocentowania kredytu wynosi 11%, a odsetki należy płacić raz na rok. Bank Z oferuje kredyt oprocentowany 11% a odsetki należy płacić co pół roku.

Rozwiązanie:

Polecenie 1

	Wyrób A	Wyrób B	Razem
Liczba sprzedanych wyrobów	2 500	800	3300
Jednostkowa cena sprzedaży	200	400	
Koszty bezpośrednie	250 000	80 000	330 000
Koszty pośrednie zmienne	90 000	28 800	118 800
Koszty pośrednie stałe			300 000
Rozliczenie kosztów pośrednich stałych w proporcji do uzyskanych przychodów: *przyjąć zaokrąglenia do trzech miejsc po przecinku			
Łączny koszt wytworzenia			
Jednostkowy koszt wytworzenia			
Przychody			
Wynik na działalności			
Koszty jednostkowe zmienne			
Struktura sprzedaży			

¹ Przy wyliczaniu wskaźnika narzutu kosztów pośrednich stałych, przyjąć zaokrąglenia do trzech miejsc po przecinku

Skumulowana marża na pokrycie dla jednostki kompleksowej			
Próg rentowności dla jednostki kompleksowej			
Rozbicie jednostki kompleksowej			
Próg rentowności wartościowy z uwzględnieniem struktury sprzedaży			

Polecenie 2:

- a) zamierza wynegocjować niższe ceny komponentów do produkcji, które zredukowałyby koszty zmienne o 10 zł w każdym wyrobie; jednakże dyrektor działu sprzedaży przewiduje, że niższa ogólna jakość wyrobów spowoduje spadek sprzedaży każdego wyrobu o 150 sztuk. Ocenić, czy zmiana jest korzystna?

b) w celu zwiększenia sprzedaży zarząd chciałby zredukować jednostkową cenę sprzedaży o 10 zł każdego wyrobu i zwiększyć wydatki na reklamę o 150 000 zł rocznie; w wyniku tych działań spodziewany jest wzrost liczby sprzedaży o 50% każdego z wyrobów. Ocenić, czy należy wprowadzić te zmiany?

c) zarząd wolałby, żeby pracownicy działu sprzedaży otrzymywali wynagrodzenie zależne od wyników sprzedaży, tj. 10 zł za każdy sprzedany produkt, niż pensję wynoszącą łącznie 18 000 zł (wraz z narzutami); zarząd liczy, że zmiana ta spowoduje wzrost liczby każdego ze sprzedawanych wyrobów o 40%.

Polecenie 3:

Polecenie 4:

Aby dokonać wyboru, należy porównać efektywną stopę oprocentowania kredytów w bankach, bowiem efektywna stopa procentowa = efektywny koszt kredytu.

CZĘŚĆ V (30 punktów)

Zadanie 1

Spółka ALFA S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, które podlega badaniu przez biegłego rewidenta oraz sporządza sprawozdanie z działalności. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości ALFA S.A. sporządza rachunek zysków i strat (RZIS) w wariantcie porównawczym, rachunek przepływów pieniężnych (RPP) metodą pośrednią i zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym (ZZwKW). Wybrane dane z bilansu i RZIS zamieszczonych w

	Pozycja sprawozdania finansowego	20XX	20XX-1
A	Aktywa trwałe	2 238	2 352
B	Aktywa obrotowe	14 387,60	10 040
B.I	Zapasy	3 187,40	3 297,40
A	Kapitały własne	4 984,80	4 517,60
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	11 640,80	7 874,40
B.III	Zobowiązania krótkoterminowe	9 189,60	6 326,80
A	Przychody ze sprzedaży	44 053,80	37 794
B	Koszty działalności operacyjnej	43 183,10	36 508,20
K	Zysk (strata) netto	767,20	834,90

sprawozdaniu finansowym za 20XX rok podano poniżej.

W roku 20XX w ALFA S.A. wystąpiły między innymi niżej wymienione operacje gospodarcze:

1. W 20XX r. na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ALFA S.A. dokonano podziału zysku za rok ubiegły w wysokości 80.000 zł, z czego przeznaczono:
 - a) na dywidendę dla akcjonariuszy kwotę 65.000 zł, którą w całości wypłacono z rachunku bankowego,
 - b) na ZFŚS 5.000 zł, z których do dnia 31.12.20XX r. przelano z rachunku bankowego na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS kwotę 4.000 zł,
 - c) na kapitał zapasowy 10.000 zł.
2. ALFA S.A. udzieliła 31.03.20XX r. pożyczkę długoterminową w wysokości 50.000 zł dokonując wypłaty z rachunku bankowego. Naliczone odsetki od tej pożyczki do dnia bilansowego wyniosły 4.000 zł. Odsetki płatne są co 6 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki, a zapłacone na rachunek bankowy na koniec września 20XX r. wyniosły 3.000 zł. Pożyczkę na dzień bilansowy wyceniono według skorygowanej ceny nabycia w kwocie wyższej od wartości nominalnej o 200 zł.
3. Spółka zaciągnęła zobowiązanie wobec kontrahenta zagranicznego (WNT) w wysokości 60 tys. zł z tytułu zakupu środka trwałego (maszyna została zakupiona i oddana do użytkowania w bieżącym roku). Kwota wyrażona w złotych wynika z przeliczenia kwoty 15 tys. euro po średnim kursie NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu (kurs 4 zł/euro). Zobowiązanie do końca roku nie zostało uregulowane. Średni kurs NBP na 31.12.20XX r. – 3,90 zł/euro .
4. W dniu 20.12.20XX podpisano zmianę umowy spółki w formie aktu notarialnego – dokonano emisji nowej serii Akcji B w liczbie 100 szt. i wartości nominalnej 100 zł, a wartości emisyjnej 150 zł. Dotychczasowi akcjonariusze objęli i opłacili akcje na rachunek bankowy. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS. Spółka

opłaciła z rachunku bankowego PCC w kwocie 200 zł.

Polecenia:

1. Zaproponuj ujęcie kwot wynikających z powyższych operacji w: bilansie (poza kwotami ujętymi na kontach rachunków bankowych) RZiS, RPP i ZZwKW, będących elementami sprawozdania finansowego ALFA S.A. sporządzonego na koniec roku 20XX. *Pomocne może być dokonanie dekretacji lub księgowania skutków tych zdarzeń.*
2. Wylicz i zinterpretuj następujące wskaźniki na podstawie wybranych danych ze sprawozdania finansowego:
 - a. Wskaźnik „Złota reguła bilansowa”
 - b. Wskaźnik rentowności netto sprzedaży
 - c. Wskaźnik płynności bieżącej

Rozwiązanie:

Polecenie 1

Saldo konta/transakcja	Kwota	Pozycja bilansu	Pozycja RZiS	Pozycja RPP	Pozycja ZZwKW
1.a Zysk przeznaczony na dywidendę	65.000				
1.b Zysk przeznaczony na ZFŚS	5.000				
1.d Zysk przeznaczony na kapitał zapasowy	10.000				
2.a Udzielona pożyczka długoterminowa	50.000				
2.b Naliczone odsetki od pożyczki długoterminowej	4.000				
2.c Zapłacone odsetki od pożyczki długoterminowej	3.000				
2.d Wycena pożyczki długoterminowej w skorygowanej cenie nabycia	200				
3.a Zakup maszyny z odroczonym terminem płatności	60.000				
3. b Naliczenie różnic kursowych	1.500				
4.a Wartość nominalna nowych akcji	10.000				
4.b Agio nowych akcji	5.000				
4.c Opłacone PCC od podwyższenia kapitału	200				

Polecenie 2

Wskaźnik	20XX	20XX-1	Ocena
Złota reguła bilansowa			
Rentowność netto sprzedaży			
Płynność bieżąca			

Część VI (20 punktów)

Zadanie 5

DAGA Sp. z o.o. sporządza rozliczenie roczne podatku dochodowego za rok 20XX r., który pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Spółka dokonuje sprzedaży w całości opodatkowanej podatkiem VAT i ma status czynnego podatnika VAT zarejestrowanego dla potrzeb transakcji wewnątrzspółnotowych. Spółka nie jest małym podatnikiem. DAGA rozlicza różnice kursowe metodą podatkową.

Za okres od stycznia do listopada 20XX r. spółka osiągnęła łącznie następujące przychody i poniosła łącznie następujące koszty podatkowe:

- przychody podatkowe 5 000 000 zł,
- koszty uzyskania przychodów 4 200 000 zł.

Zapłaciła 19% podatek dochodowy od dochodu w okresie styczeń-listopad.

W tym okresie spółka nie uzyskiwała przychodów ze źródła zyski kapitałowe.

W grudniu 20XX r. w DAGA Sp. z o.o. miały miejsce następujące zdarzenia gospodarcze:

1. Spółka wystawiła 5 grudnia 20XX r. fakturę dokumentującą czynsz z tytułu najmu magazynu za styczeń 20XX+1 r. z terminem płatności 15 grudnia 20XX r.; 20 grudnia 20XX otrzymała zapłatę faktury od najemcy; kwota czynszu 8 000 zł + 1 840 VAT. Umowa najmu zawarta jest na czas nieoznaczony, a czynsz płacony jest za okresy miesięczne.
2. Spółka w dniu 31 grudnia 20XX r. wystawiła kontrahentom faktury za usługi marketingowe, które zostaną wykonane w styczniu 20XX+1 r. na łączną kwotę 440 000 zł + 101 200 zł VAT. Usługi marketingowe mają charakter usług jednorazowych. Zapłata za fakturę wpłynęła na rachunek jednostki w dniu 15 stycznia 20XX+1 r.
3. Spółka naliczyła karę umowną w wysokości 10 000 zł, zgodnie z warunkami umowy, z tytułu opóźnienia w dostawie zamówionych urządzeń, i wysłała dostawcy notę 15 grudnia 20XX r.; kara została zapłacona przez dostawcę: 28 grudnia 20XX r. w kwocie 5 000 zł, a 10 stycznia 20XX+1 r. w kwocie 5 000 zł.
4. Spółka otrzymała z niemieckiej kancelarii prawnej fakturę z dnia 10 grudnia 20XX r. za usługi prawnicze wykonane w listopadzie 20XX r. na kwotę 2 500 euro (usługi związane z windykacją należności wobec niemieckich kontrahentów zaliczone do kosztów Spółki w listopadzie 20XX r.); Spółka uregulowała zobowiązanie z faktury przelewem 30 grudnia 20XX r. z rachunku bankowego prowadzonego w euro. Kursy średnie NBP wynosiły:
 - 29 listopada 20XX r. 4,03
 - 30 listopada 20XX r. 4,01
 - 09 grudnia 20XX r. 4,10
 - 10 grudnia 20XX r. 4,12
 - 29 grudnia 20XX r. 4,05
 - 30 grudnia 20XX r. 4,08

5. W dniu 3 grudnia 20XX r., w związku z umową sprzedaży, Spółka wydała towar nabywcy z Ukrainy; wydanie towaru nabywcy zostało potwierdzone przez Spółkę wystawieniem dokumentu magazynowego WZ; zgodnie z zamówieniem nabywca dokonał odbioru towaru z zakładu sprzedawcy; tego samego dnia Spółka wystawiła fakturę dokumentującą sprzedaż; kwota na fakturze: netto 4.000 zł; w dniu 11 grudnia 20XX r. Spółka otrzymała dokumenty potwierdzające wywóz towaru poza obszar UE. Wartość magazynowa sprzedanych towarów wynosi 3.100 zł, w tym towary o wartości 2.300 zł zostały nabyte w roku 20XX-1
6. W dniu 28 grudnia 20XX r. Spółka wykonała usługę budowlaną, na nieruchomości położonej na terytorium kraju, na rzecz Spółki francuskiej zarejestrowanej na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych we Francji, która nie prowadzi działalności gospodarczej w Polsce; wykonanie prac zostało potwierdzone stosownym protokołem zdawczo-odbiorczym, sporządzonym w dniu 28 grudnia 20XX r; w dniu 2 stycznia 20XX+1 r. Spółka wystawiła fakturę za usługę; wartość netto 45.000 zł, podatek VAT 10.350 zł, brutto 55.350 zł; termin płatności wynikający z faktury to 2 luty 20XX+1 r.; nabywca nie uregulował należności w terminie płatności.

Polecenie:

1. Oblicz przychody i koszty podatkowe w grudniu 20XX r.
2. Oblicz kwotę zaliczki podatku dochodowego za grudzień 20XX r.
3. Zaksięguj: salda początkowe na dzień 01.12.20XX kont podatek dochodowy bieżący i zobowiązanie publiczno-prawne oraz zaliczkę na podatek za miesiąc grudzień.
4. Wskaż podatek należny oraz naliczony za grudzień rok 20XX r. oraz kwotę zapłaty/nadpłaty z tytułu rozliczenia VAT.

Rozwiązanie:

LP	Kwota netto	Kwota VAT	Moment powstania obowiązku podatkowego/ prawa do odliczenia	Przychody podatkowe	Koszty podatkowe
1					
2					
3					
4					
5					
6					
Razem					

--	--	--

Podatek VAT należny za miesiąc grudzień: _____

Podatek VAT naliczony za miesiąc grudzień: _____

Kwota zapłaty/nadpłaty z tytułu rozliczenia VAT w grudniu _____

**Rozwiązania
przykładowe zadania
egzaminacyjne**

CZĘŚĆ I (20 punktów)

Pytanie 1 (K2)

Główny księgowy Spółki ABC S.A., po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok 20XX-1, stwierdziła w 20XX roku, że faktura sprzedaży została ujęta w istotnie błędnej kwocie w księgach rachunkowych za okres którego to sprawozdanie dotyczy. Osoba ta powinna skorygować błąd:

- d) w księgach rachunkowych oraz w danych sprawozdania finansowego za ten rok 20XX-1,
- e) **w księgach rachunkowych za rok 20XX oraz w danych za okres porównawczy w sprawozdaniu finansowym za rok 20XX, (uor art. 54 ust. 2 i 3 art. 5 ust. 1)**
- f) w księgach rachunkowych za rok 20XX oraz w danych za ten rok w sprawozdaniu finansowym za rok 20XX.

Pytanie 2 (K4)

Inwentaryzacją drogą potwierdzenia sald nie należy obejmować:

- d) własnych składników znajdujących się poza terenem jednostki,
- e) udzielonych pożyczek, niekwestionowanych przez pożyczkobiorców,
- f) **należności spornych. (uor art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3)**

Pytanie 3 (K5)

Zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług, import towarów w procedurze uproszczonej powoduje ujęcie w pliku JPKV7 podatku od towarów i usług:

- d) tylko naliczonego, bo należny stanowi dług celny,
- e) tylko należnego,
- f) **należnego i naliczonego (z art. 33a ustawy o VAT)**

Pytanie 4 (K7)

Kalkulacja podziałowa fazowa może być przeprowadzona:

- d) wyłącznie metodą półfabrykatową
- e) wyłącznie metodą bezpółfabrykatową
- f) **zarówno metodą półfabrykatową jak i bezpółfabrykatową (Matuszewicz J., (2001), *Rachunek kosztów*, Finans-Servis Zespół Doradców Finansowo-Księgowych, Warszawa, s. 240)**

Pytanie 5 (K8)

Jednostkowe koszty stałe są:

- d) stałe na jednostkę wytworzonego produktu;
- e) rosną wraz ze wzrostem liczby wytworzonych produktów;
- f) **maleją wraz ze wzrostem liczby wytworzonych produktów. (Trentowska M. „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2020)**

Pytanie 6 (K12)

W spółce akcyjnej na koniec okresu sprawozdawczego wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego była wyższa niż w roku poprzednim. Wzrost wartości tych aktywów spowodował:

- d) **zwiększenie wyniku finansowego netto (uor art. 37 ust. 8)**
- e) zmniejszenie wyniku finansowego netto
- f) nie zmienił wyniku finansowego netto.

Pytanie 7 (K13)

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych dokonane w związku z utratą ich wartości zalicza się do:

- d) pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów wytworzenia sprzedanych produktów lub kosztów sprzedaży,
- e) **pozostałych kosztów operacyjnych zawsze (uor art. 34 ust. 5) ,**
- f) pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, w zależności od przyczyny która spowodowała utratę wartości.

Pytanie 8 (K14)

Nabyte przez jednostkę produkcyjną i przyjęte do magazynu opakowania zalicza się do:

- d) **materiałów, (uor art. 3 ust. 1 pkt 19)**
- e) towarów,
- f) wyrobów gotowych.

Pytanie 9 (K25)

Przedsiębiorstwo opracowuje budżet wiodący na kolejny rok obrotowy. Która kolejność realizacji budżetów częściowych jest prawidłowa?

- d) **Budżet sprzedaży → budżet produkcji → budżet kosztów bezpośrednich (Trentowska M. „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2020)**
- e) Budżet sprzedaży → budżet środków pieniężnych → budżet produkcji
- f) Budżet produkcji → budżet sprzedaży → budżet kosztów materiałów bezpośrednich.

Pytanie 10 (K16)

Czy spółka ABC S.A., która nie jest jednostką mikro ani małą w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości, poza informacjami zawartymi w załączniku nr 1 do ustawy musi:

- d) **ujawnić informacje dotyczące instrumentów finansowych (rozporządzenie o instrumentach finansowych § 40 i 41)**
- e) nie musi ujawniać informacji dotyczących instrumentów finansowych
- f) musi ujawniać lub nie, przy czym to zależy to od poziomu istotności przyjętego przez jednostkę

Pytanie 11 (K17)

Jednostka w informacji dodatkowej sporządzonej zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości obligatoryjnie zamieszcza informację o:

- d) **stanie środków na wyodrębnionym rachunku VAT (załącznik nr 1 pkt 1; 18)**
- e) należnościach, w podziale na przeterminowane i nieprzeterminowane, wraz z dokonanyymi odpisami aktualizującymi te należności
- f) odsetkach zapłaconych i naliczonych od zobowiązań

Pytanie 12 (K18)

Otrzymana zaliczka na poczet przyszłego kontraktu handlowego w wysokości 60% wartości tego kontraktu jest prezentowana w rachunku przepływów pieniężnych w części dotyczącej działalności:

- a) **operacyjnej, (uor art. 48b ust. 3 pkt 1 i KSR nr 1)**
- b) inwestycyjnej,
- c) finansowej.

Pytanie 13 (K19)

Spółka sprzedała w listopadzie 20XX r. udziały nabyte w roku 20XX–5 r. za cenę 37.500 zł, które zaliczała do aktywów długoterminowych. Kwota 125.000 zł uzyskana ze sprzedaży udziałów wpłynęła na rachunek bankowy Spółki w grudniu 20XX r. Spółka ujmie między innymi w rachunku przepływów pieniężnych kwotę:

- d) 125.000 ze znakiem plus w pozycji A.II.4
- e) 87.500 ze znakiem plus w pozycji B.I.3
- f) **87.500 ze znakiem minus w pozycji A.II.4 (uor art. 48b ust. 3 pkt 2 i KSR nr 1)**

Pytanie 14 (K20)

W zestawieniu zmian kapitału (funduszu) własnego należy wyodrębnić kwotę związaną ze zmianą zasad rachunkowości:

- d) w wartości każdej prezentowanej pozycji,
- e) **w wartości kapitału własnego na początek okresu oraz w zysku lub w stracie z lat ubiegłych na początek okresu (uor art. 48b, wzór załącznik nr 1)**
- f) w wartości kapitału własnego na początek okresu

Pytanie 15 (K21)

ABC Sp. z o.o. w roku 200X w informacji dodatkowej zaproponowała podział wyniku finansowego w kwocie 100 000 zł w następujący sposób: 40% tej kwoty przeznaczy na wypłatę dywidendy dla udziałowców, a pozostałe 60% przeznaczy na kapitał zapasowy. Informacja ta w zestawieniu zmian kapitału (funduszu) własnego powinna zostać ujawniona w pozycji:

- d) „Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)” w kwocie 50 000 zł
- e) **„Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)” powinna zostać pomniejszona o kwotę 40 000 zł w stosunku do kwoty prezentowanej w pozycji „Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ) ” (uor art. 48b, wzór załącznik nr 1)**
- f) „Zmniejszenie zysku z tytułu podziału zysku lat ubiegłych”

Pytanie 16 (K22)

Złota reguła bilansowa, w ujęciu w jakim została stworzona, oznacza, że:

- d) iloraz kapitału własnego i zobowiązań ogółem powinien wynosić przynajmniej 1
- e) **cały majątek trwały powinien być sfinansowany kapitałem własnym (Skórzewski A. Sprawozdania finansowe i ich analiza, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2013)**
- f) iloraz kapitału własnego i zobowiązań ogółem powinien wynosić mniej niż 1

Pytanie 17 (K23)

Koszty utraconych korzyści lub koszty utraconych możliwości:

- d) oznaczają korzyści, z których świadomie rezygnuje się w procesie podejmowania decyzji; (Trentowska M. „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2020)
- e) występują wówczas, gdy nie wykorzystujemy pełnych zdolności produkcyjnych;
- f) to koszty będące konsekwencją wcześniej podjętych decyzji:

Zadanie 18 (K24)

Wartościowy próg rentowności można obliczyć:

- d) dzieląc przychody ze sprzedaży produktów przez jednostkową marżę na pokrycie;
- e) mnożąc ilościowy próg rentowności przez cenę produktu; (Trentowska M. „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2020)
- f) dzieląc przychody ze sprzedaży przez liczbę sprzedanych produktów.

Zadanie 19 (K25)

Budżet wiodący składa się z dwóch podstawowych części:

- d) budżetu sztywnego i budżetu elastycznego;
- e) budżetu operacyjnego i budżetu finansowego; (Trentowska M. „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2020)
- f) budżetu sprzedaży i budżetu finansowego.

Zadanie 20 (K26)

Przy nominalnym koszcie kredytu wynoszącym 25% oraz stopie podatku dochodowego 20% realny koszt kredytu wynosi:

- a) 25%
- b) 5%
- c) 20% (Trentowska M. „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami”, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce 2020)

Część II (30 punktów)

Zadanie 1

W grudniu 200X-2 r. ALFA spółka z o.o. zawarła umowę leasingu samochodu dostawczego (podatkowo operacyjnego). W umowie tej przyjęto następujące warunki:

- czas trwania umowy: 3 lata,
- wartość początkowa samochodu (netto): 110 000 zł,
- opłata wstępna (netto): 40 000 zł,
- suma miesięcznych rat leasingowych (netto): 74 104 zł,
- cena wykupu samochodu (netto) po zakończeniu umowy: 9 000 zł.

Umowa spełniała warunki umowy leasingu finansowego określone w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, a Spółka nie spełniała warunków określonych w art. 3 ust. 6 tej ustawy, i przedmiot tej umowy przyjęła do ewidencji środków trwałych. Od stycznia 200X-1 r. rozpoczęła jego amortyzację biorąc pod uwagę 3 letni okres obowiązywania umowy. Na koniec tego roku stwierdzono, że przyjęty okres był niezgodny z polityką rachunkowości w której zapisano 5 letni okres użytkowania samochodów i dokonano korekty odpisu amortyzacyjnego. Opłatę wstępną jednostka w całości zaliczyła na spłatę części kapitałowej. Jednostka dokonała podziału raty leasingowej na część odsetkową i kapitałową metodą równomierną (liniową).

Od 1 stycznia 200X r. spółka może skorzystać z uproszczenia przewidzianego w art. 3 ust. 6 ustawy o rachunkowości. W związku z tym wprowadziła do polityki rachunkowości zapis, że umowy leasingu rozlicza zgodnie z prawem podatkowym. Ponadto podjęła decyzję o przekwalifikowaniu dotychczasowych umów i ujawnienia ich jako „leasing operacyjny”.

Zgodnie z polityką rachunkowości wstępna opłata leasingowa jest ujmowana w kosztach bilansowych jednorazowo.

Polecenia

- 1) Oblicz roczną ratę kapitałową i odsetkową w roku 200X-1 oraz wartość odpisu amortyzacyjnego w roku 200X-1 na moment przyjęcia przedmiotu leasingu do użytkowania i wartość tego odpisu po korekcie. **(K2)**
- 2) Nazwij operacje gospodarcze i dokonaj księgowania w roku 200X-1. Zaksięguj operacje na kontach pozabilansowych dla celów podatkowych. **(K6)**
- 3) Oblicz i zaksięguj podatek odroczony na koniec roku 200X-1, uwzględniając salda początkowe (ustalone na koniec roku 20XX-2). **(K6)(K3)**
- 4) Nazwij operacje gospodarcze i dokonaj księgowania przekwalifikowania umowy leasingu finansowego na umowę leasingu operacyjnego w roku 200X. **(K1) (K9)**
- 5) Wskaż sposób oraz terminy przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych użytkowanych na podstawie umowy leasingu u leasingodawcy oraz u leasingobiorcy. **(K4)**

Rozwiązanie:

Polecenie 1:

Roczna rata kapitałowa w roku 200X-1: $(110.000 - 40.000 - 9.000)/3 = 20\ 333,33$

Roczna rata odsetkowa w roku 200X-1: $[74.104 - (110.000 - 40.000 - 9.000)]/3 = 4\ 368,00$

Wartość odpisu amortyzacyjnego w roku 200X-1: $110.000/3 = 36\ 666,67$

Wartość odpisu amortyzacyjnego po korekcie w roku 200X-1: $110.000/5 = 22\ 000,00$

Polecenie 2

Operacje gospodarcze:

- 1) Faktury leasingodawcy:
 - a. Kapitał 20.333,33
 - b. Odsetki 4.368,00
 - c. VAT 23% 5.681,31
 - d. Do zapłaty 30.382,64
- 2) Amortyzacja 36.666,67
- 3) Korekta amortyzacji 14.667,67

Środki trwałe		Zobowiązanie finansowe		Amortyzacja	
Sp.	110 000,00			Sp.	2 36 666,67
		1	20 333,33		3 -14 666,67
Pozostałe rozrachunki		Koszty finansowe odsetki		Umorzenie ŚT	
	30 382,64	1	4 368,00		36 666,67 2
					-14 666,67 3
VAT naliczony		Pozabilansowe -KUP - rata kapitałowa		Pozabilansowe -NKUP Amortyzacja	
1	5 681,31	1	20 333,33	2	36 666,67
				3	-14 666,67

Polecenie 3.

Salda początkowe:

- Aktywa z tytułu podatku odroczonego: $19\% \times 70.000 = 13.300$
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego: $19\% \times 110.000 = 20.900$

Salda końcowe:

- Aktywa z tytułu podatku odroczonego: $19\% \times (70.000 - 20.333,33) = 9.437$
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego: $19\% \times [110.000 - (36.666,67 - 14.666,67)] = 16.720$

1) Zmiana aktywów z tytułu podatku odroczonego na : $13.300 - 9.437 = 3.863$

2) Zmiana rezerwy z tytułu podatku odroczonego na : $20.900 - 16.720 = 4.180$

Aktywa z tytułu podatku odroczonego			Podatek dochodowy odroczonego			Rezerwa z tytułu podatku odroczonego			
Sp.	13 300	3 863	1	3 863	4 180	2	4 180	20 900	Sp.

Polecenie 4:

1) Przekwalifikowanie:

- Przedmiotu leasingu (+) 110.000,00
- Umorzenia przedmiotu leasingu (-) 22.000,00
- Zobowiązania finansowe (-) 49.666,67
- Aktywów z tytułu podatku odroczonego (+) 9.437,00
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego (-) 16.720,00
- Zysk (strata) z lat ubiegłych (=) **31.050,33**

Środki trwałe		Zobowiązanie finansowe		Umorzenie ŚT							
Sp	110 000	110 000	1	1	49 666,67	49 666,67	Sp.	1	22 000	22 000	Sp
Aktywa z tyt. podatku odroczonego		Wynik finansowy lat ubiegłych		Rezerwa z tyt. podatku odroczonego							
Sp	9 437	9 437	1	1	31 050,33		1	16,720	16 720	Sp	

Polecenie 5:

U leasingobiorcy przeprowadza się inwentaryzację drogą spisu z natury, obejmuje się nią znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do używania (art. 26 ust. 2). Leasingodawcę należy powiadomić o wynikach spisu. Inwentaryzacja powinna się odbywać co roku.

Leasingodawca stosuje metodę - potwierdzenie sald, co roku.

CZĘŚĆ III (20 punktów)

Zadanie 1 (K9,K10,K11,K15x2, K16,K17)

Spółka XYZ S.A. zaciągnęła na początku roku 5-letni kredyt o stałym oprocentowaniu 10% w skali rocznej, na kwotę 100.000 zł. Kapitał kredytu jest spłacany w równych ratach po 20.000 zł rocznie. Odsetki płatne są wraz ze spłatą kapitału. Spółka poniosła koszty transakcyjne w wysokości 5.538 zł. Bank potrącił je w momencie przekazania kredytu na konto Spółki. Spłata kapitału i odsetek dokonywana jest na koniec okresu sprawozdawczego, tj. w dniu 31 grudnia. Efektywna stopa procentowa obliczona dla powyższych założeń wynosi 12,4%. Zgodnie z przyjętą przez spółkę polityką rachunkowości zobowiązania finansowe wyceniane są na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości skorygowanej ceny nabycia.

Polecenie:

1. Wyznacz wartość bilansową kredytu i jego kosztów odsetkowych w kolejnych okresach sprawozdawczych. Wyliczenia podaj w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku. **(K9)**
2. Wskaż wartość oraz pozycję bilansu **(K15)**, w której zostanie ujawnione zobowiązanie krótkoterminowe i długoterminowe na koniec 3 roku trwania umowy **(K10)**.
3. Czy, a jeśli tak to w których punktach informacji dodatkowej, zgodnej z załącznikiem nr 1, powinny zostać ujawnione informacje o kredycie **(K16)**; zaproponuj ich treść **(K17)**
4. Podaj wartość odsetek, które zostaną ujęte w rachunku zysków i strat Spółki w roku 3 **(K11)**.

Rozwiązanie:

Polecenie 1:

Do rozwiązania należy wykorzystać następującą tabelę:

Rok	Skorygowana cena nabycia BO	Odsetki według IRR	Spłata odsetek nominalnych	Spłata kapitału	Skorygowana cena nabycia BZ
1	94 462	11 713,29	10 000	20 000	76 175,29
2	76 175,29	9 445,74	8 000	20 000	57 621,02
3	57 621,02	7 145,01	6 000	20 000	38 766,03
4	38 766,03	4 806,99	4 000	20 000	19 573,02
5	19 573,02	2 426,98	2 000	20 000	0

Polecenie 2.

Zobowiązanie długoterminowe na koniec 3 roku wyniesie 19 573,02 i zostanie zaprezentowane w pozycji bilansu P:B.II.3.a)

Zobowiązanie krótkoterminowe na koniec 3 roku wyniesie $38\,766,03 - 19\,573,02 = 19\,193,01$ i zostanie zaprezentowane w pozycji P:B.III.3.a)

Polecenie 3

Informacja o kredycie powinna zostać ujawniona w Dodatkowych Informacjach i Wyjaśnieniach zgodnie z załącznikiem nr 1 do uor w punkcie 1.12)

Należy zaprezentować podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty:

- a) do 1 roku,
- b) powyżej 1 roku do 3 lat,
- c) powyżej 3 do 5 lat,
- d) powyżej 5 lat;

Polecenie 4

Wartość odsetek która zostanie ujęta w Rachunku zysków i strat w 3 roku trwania kredytu to kwota 7 145,01 zł.

CZĘŚĆ IV (30 punktów)

Zadanie 1

Spółka sprzedawała i produkowała 2 wyroby A i B. Dane dotyczące wyrobów zaprezentowane zostały w tabeli:

	Wyrób A	Wyrób B	Razem
Liczba sprzedanych wyrobów	2 500	800	
Jednostkowa cena sprzedaży	200	400	
Koszty bezpośrednie	250 000	80 000	
Koszty pośrednie zmienne			118 800
Koszty pośrednie stałe			300 000

Spółka może wyprodukować maksymalnie 3 000 sztuk wyrobu A i 1 000 sztuk wyrobu B. Taką produkcję zrealizowała w roku poprzednim osiągając zysk netto w wysokości 100 000 zł.

W następnym roku spółka ma zagwarantowaną realizację sprzedaży na poziomie 2.000 sztuk wyrobów A. Jest mało prawdopodobne, że otrzyma zamówienie na pozostałą możliwą do wyprodukowania liczbę wyrobów w dotychczasowej cenie.

Zarząd przygotowuje plan na następny rok i rozważa różne działania mające na celu poprawę rentowności (przyjmij założenia z roku poprzedniego):

- zamierza wynegocjować niższe ceny komponentów do produkcji, które zredukowałyby koszty zmienne o 10 zł w każdym wyrobie; jednakże dyrektor działu sprzedaży przewiduje, że niższa ogólna jakość wyrobów spowoduje spadek sprzedaży każdego wyrobu o 150 sztuk. Ocenić, czy zmiana jest korzystna?
- w celu zwiększenia sprzedaży zarząd chciałby zredukować jednostkową cenę sprzedaży o 10 zł każdego wyrobu i zwiększyć wydatki na reklamę o 150 000 zł rocznie; w wyniku tych działań spodziewany jest wzrost liczby sprzedanych wyrobów o 50% każdego z nich. Ocenić, czy należy wprowadzić te zmiany?
- zarząd wolałby, żeby pracownicy działu sprzedaży otrzymywali wynagrodzenie zależne od wyników sprzedaży, tj. 10 zł za każdy sprzedany produkt, a nie pensję wynoszącą łącznie 18 000 zł (wraz z narzutami); zarząd liczy, że zmiana ta spowoduje wzrost liczby każdego ze sprzedawanych wyrobów o 40%.

Polecenia:

- Na podstawie powyższych informacji ustal:
 - wynik na działalności;
 - b)** koszt jednostkowy wytworzenia wyrobów, przy założeniu, że koszty pośrednie stałe są rozliczane proporcjonalnie do uzyskanych przychodów ze sprzedaży², a koszty pośrednie zmienne są takie same dla każdego wyrobu. **(K8,K7)**
 - próg rentowności w ujęciu wartościowym **(K24)**
- Oceń, czy Zarząd powinien wprowadzić zmiany zaproponowane w podpunktach a) -c)?
- Podaj przykłady kosztów działalności, które są istotne z punktu widzenia podejmowania decyzji w opisywanej Spółce. **(K23)**
- Spółka Gama ma możliwość zaciągnięcia kredytu w trzech bankach X, Y, Z. Oferty banków różnią się warunkami spłaty kredytu i jego oprocentowaniem.

² Przy wyliczaniu wskaźnika narzutu kosztów pośrednich stałych, przyjąć zaokrąglenia do trzech miejsc po przecinku

Bank X oferuje kredyt o rocznej stopie oprocentowania 10%, przy czym spłata odsetek ma następować co miesiąc. W banku Y roczna stopa oprocentowania kredytu wynosi 11%, a odsetki należy płacić raz na rok. Bank Z oferuje kredyt oprocentowany 11% a odsetki należy płacić co pół roku. **(K26)**

Rozwiązanie:

Polecenie 1

	Wyrób A	Wyrób B	Razem
Liczba sprzedanych wyrobów	2 500	800	3300
Jednostkowa cena sprzedaży	200	400	
Koszty bezpośrednie	250 000	80 000	330 000
Koszty pośrednie zmienne	90 000	28 800	118 800
Koszty pośrednie stałe			300 000
Rozliczenie kosztów pośrednich stałych w proporcji do uzyskanych przychodów: Wskaźnik narzutu kosztów pośrednich stałych*= =300 000/820 000=0,366 Rozliczenie kosztów pośrednich stałych na wyroby Wyrób A = 500 000x0,366=183 000 Wyrób B = 320 000x0,366~117 000 Razem = 300 000 *przyjąć zaokrąglenia do trzech miejsc po przecinku	183 000	117 000	
	250 000	80 000	330 000
	+90 000	+28 800	+118 800
	+183 000	+117 000	+300 000
Łączny koszt wytworzenia	=523 000	=225.800	=748 800
Jednostkowy koszt wytworzenia	523 000/2500 =209,20	225 800/800 =282,25	
Przychody (2.500 x 200 \ 800 x 400)	500 000	320 000	820 000
Wynik na działalności			71 200
Koszty jednostkowe zmienne	250 000/2 500=100 118 880/(2 500+800) =36 Razem 100+36=136	80 000/800=100 118 880/ (2 500+800)=36 Razem 100+36=136	
Struktura sprzedaży	500 000/820 000 = 61%	320 000/820 000 =39%	
Skumulowana marża na pokrycie dla jednostki kompleksowej	(200-136)x61% =39	(400-136)x39% =103	142
Próg rentowności dla jednostki kompleksowej			300 000/142 =2 113
Rozbicie jednostki kompleksowej	2 113x61% =1 289	2 113x39% =824	2 113
Próg rentowności wartościowy z uwzględnieniem struktury sprzedaży	1 289x200 =257 800	824x400 =329 600	587 400

Polecenie 2:

- c) zamierza wynegocjować niższe ceny komponentów do produkcji, które zredukowałyby koszty zmienne o 10 zł w każdym wyrobie; jednakże dyrektor działu sprzedaży przewiduje, że niższa ogólna jakość wyrobów spowoduje spadek sprzedaży każdego wyrobu o 150 sztuk. Ocenić, czy zmiana jest korzystna?

$$Z = (2\,500 - 150) \times [(200 - (136 - 10))] + (800 - 150) \times [400 - (136 - 10)] - 300\,000 = 2\,350 \times (200 - 126) + 650 \times (400 - 126) - 300\,000 = (2\,350 \times 74) + (650 \times 274) - 300\,000 = 173\,900 + 178\,100 - 300\,000 = 352\,000 - 300\,000 = 52\,000 < 71\,200$$

zmiana niekorzystna

- d) w celu zwiększenia sprzedaży zarząd chciałby zredukować jednostkową cenę sprzedaży o 10 zł każdego wyrobu i zwiększyć wydatki na reklamę o 150 000 zł rocznie; w wyniku tych działań spodziewany jest wzrost liczby sprzedaży o 50% każdego z wyrobów. Ocenić, czy należy wprowadzić te zmiany?

$$Z = (2\,500 \times 150\%) \times [(200 - 10) - 136] + (800 \times 150\%) \times [(400 - 10) - 136] - (300\,000 + 150\,000) = 3\,750 \times 54 + 1\,200 \times 254 - 450\,000 = 202\,500 + 304\,800 - 450\,000 = 507\,300 - 450\,000 = 57\,300 < 71\,200$$

zmiana niekorzystna

- e) zarząd wolałby, żeby pracownicy działu sprzedaży otrzymywali wynagrodzenie zależne od wyników sprzedaży, tj. 10 zł za każdy sprzedany produkt, niż pensję wynoszącą łącznie 18 000 zł (wraz z narzutami); zarząd liczy, że zmiana ta spowoduje wzrost liczby każdego ze sprzedawanych wyrobów o 40%.

$$Z = (2\,500 \times 140\%) \times [200 - (136 + 10)] + (800 \times 140\%) \times [400 - (136 + 10)] - (300\,000 - 18\,000) = 3\,500 \times 54 + 1\,120 \times 254 - 282\,000 = 189\,000 + 284\,480 - 282\,000 = 473\,480 - 282\,000 = 191\,480 > 71\,200$$

zmiana korzystna

Polecenie 3:

Koszty istotne z punktu widzenia podejmowanych decyzji w przedsiębiorstwie:

koszty istotne (decyzyjne) to takie, które są w sposób oczywisty zależne od danej decyzji (przyszłe wydatki) oraz różnicują rozpatrywane warianty, - np. planowana wysokość prowizji od sprzedaży

Polecenie 4:

Aby dokonać wyboru, należy porównać efektywną stopę oprocentowania kredytów w bankach, bowiem efektywna stopa procentowa = efektywny koszt kredytu.

$$ERSP_X = (1 + i_o)^t - 1 = \left(1 + \frac{0,1}{12}\right)^{12} - 1 = 10,5\%$$

$$ERSP_Y = (1 + i_o)^t - 1 = \left(1 + \frac{0,11}{1}\right)^1 - 1 = 11\%$$

$$ERSP_Z = (1 + i_o)^t - 1 = \left(1 + \frac{0,11}{2}\right)^2 - 1 = 11,3\%$$

Efektywny koszt kredytu jest najniższy w banku X, wobec tego jest to najkorzystniejsza oferta.

Dokonując wyboru kredytu, nie należy porównywać jego oprocentowania nominalnego, lecz ustalonego kosztu efektywnego.

CZĘŚĆ V (30 punktów)

Zadanie 1

Spółka ALFA S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, które podlega badaniu przez biegłego rewidenta oraz sporządza sprawozdanie z działalności. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości ALFA S.A. sporządza rachunek zysków i strat (RZiS) w wariantcie porównawczym, rachunek przepływów pieniężnych (RPP) metodą pośrednią i zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym (ZZwKW). Wybrane dane z bilansu i RZiS zamieszczonych w sprawozdaniu finansowym za 20XX rok podano poniżej.

	Pozycja sprawozdania finansowego	20XX	20XX-1
A	Aktywa trwałe	2 238	2 352
B	Aktywa obrotowe	14 387,60	10 040
B.I	Zapasy	3 187,40	3 297,40
A	Kapitały własne	4 984,80	4 517,60
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	11 640,80	7 874,40
B.III	Zobowiązania krótkoterminowe	9 189,60	6 326,80
A	Przychody ze sprzedaży	44 053,80	37 794
B	Koszty działalności operacyjnej	43 183,10	36 508,20
K	Zysk (strata) netto	767,20	834,90

W roku 20XX w ALFA S.A. wystąpiły między innymi niżej wymienione operacje gospodarcze:

1. W 20XX r. na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy ALFA S.A. dokonano podziału zysku za rok ubiegły w wysokości 80.000 zł, z czego przeznaczono:
 - a) na dywidendę dla akcjonariuszy kwotę 65.000 zł, którą w całości wypłacono z rachunku bankowego,
 - b) na ZFŚS 5.000 zł, z których do dnia 31.12.20XX r. przelano z rachunku bankowego na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS kwotę 4.000 zł,
 - c) na kapitał zapasowy 10.000 zł.
2. ALFA S.A. udzieliła 31.03.20XX r. pożyczkę długoterminową w wysokości 50.000 zł dokonując wypłaty z rachunku bankowego. Naliczone odsetki od tej pożyczki do dnia bilansowego wyniosły 4.000 zł. Odsetki płatne są co 6 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki, a zapłacone na rachunek bankowy na koniec września 20XX r. wyniosły 3.000 zł. Pożyczkę na dzień bilansowy wyceniono według skorygowanej ceny nabycia w kwocie wyższej od wartości nominalnej o 200 zł.
3. Spółka zaciągnęła zobowiązanie wobec kontrahenta zagranicznego (WNT) w wysokości 60 tys. zł z tytułu zakupu środka trwałego (maszyna została zakupiona i oddana do użytkowania w bieżącym roku). Kwota wyrażona w złotych wynika z przeliczenia kwoty 15 tys. euro po średnim kursie NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu (kurs 4 zł/euro). Zobowiązanie do końca roku nie zostało uregulowane. Średni kurs NBP na 31.12.20XX r. – 3,90 zł/euro .
4. W dniu 20.12.20XX podpisano zmianę umowy spółki w formie aktu notarialnego – dokonano emisji nowej serii Akcji B w liczbie 100 szt. i wartości nominalnej 100 zł, a wartości emisyjnej 150 zł. Dotychczasowi akcjonariusze objęli i opłacili akcje na rachunek bankowy. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS. Spółka opłaciła z rachunku bankowego PCC w kwocie 200 zł.

Polecenia:

1. Zaproponuj ujęcie kwot wynikających z powyższych operacji w: bilansie (poza kwotami ujętymi na kontach rachunków bankowych) RZiS, RPP i ZZwKW, będących elementami sprawozdania

finansowego ALFA S.A. sporządzonego na koniec roku 20XX. Pomocne może być dokonanie dekretacji lub księgowania skutków tych zdarzeń. (K12, K13, K14, K15, K18, K19, K20, K21)

2. Wylicz i zinterpretuj następujące wskaźniki na podstawie wybranych danych ze sprawozdania finansowego (K22):

- d. Wskaźnik „Złota reguła bilansowa”
- e. Wskaźnik rentowności netto sprzedaży
- f. Wskaźnik płynności bieżącej

Rozwiązanie:

Dekretacja

Konto Wn	Kwota	Konto Ma
820	65 000	130
	0	
820	5 000	850
132	4 000	130
820	10 000	811
	0	

Konto Wn	Kwota	Konto Ma
240-1	50 000	130
240-1	4 000	750-2
130	3 000	240-1
240-1	200	750-2

Konto Wn	Kwota	Konto Ma
010	60 000	240-8
240-8	1 500	750-5

Konto Wn	Kwota	Konto Ma
130	10 000	800
130	5 000	811
811	200	130

Polecenie 1

Zdarzenie	Kwota	Pozycja bilansu	Pozycja RZiS	Pozycja RPP	Pozycja ZZwKW
1.a Zysk przeznaczony na dywidendę	65.000	---	---	C.II.2	5.2.b)
1.b Zysk przeznaczony na ZFŚS	5.000	P:B.III.4	---	---	5.2.b)
1.d Zysk przeznaczony na kapitał zapasowy	10.000	P:A.II	---	---	5.2.b) 2.1.a)
2.a Udzielona pożyczka długoterminowa	50.000	A:A.IV.3.c)iii	---	B.II.3.b)ii	---
2.b Naliczone odsetki od pożyczki długoterminowej	4.000	A:B.III.1.c)iii	G.II	(-)A.II.3	---
2.c Zapłacone odsetki od pożyczki długoterminowej	3.000	(-)A:B.III.1.c)iii	---	B.I.3.b)iv	---
2.d Wycena pożyczki długoterminowej w skorygowanej cenie nabycia	200	A:B.III.1.c)iii	G.II	(-)A.II.3	---
3.a Zakup maszyny z odroczonym terminem płatności	60.000	A:A.II.1.c P:B.III.3.i	---	---	---
3. b Naliczenie różnic kursowych	1.500	(-)P:B.III.3.i	G.V	(-)A.II.2	---
4.a Wartość nominalna nowych akcji	10.000	P:A.I	---	C.I.1	1.1.a)
4.b Agio nowych akcji	5.000	P:A.II	---	C.I.1	2.1.a)
4.c Opłacone PCC od podwyższenia kapitału podstawowego	200	(-)P:A.II	---	(-)C.I.1	2.1.b)

Polecenie 2

Wskaźnik	20XX	20XX-1	Ocena
Złota reguła bilansowa	$\frac{4.984,80}{2.238} = 2,2$	$\frac{4.517,60}{2.352} = 1,9$	Poprawa
Rentowność netto sprzedaży	$\frac{767,20}{44.053,80} \times 100 = 1,7\%$	$\frac{834,90}{37.794} \times 100 = 2,2\%$	Pogorszenie
Płynność bieżąca	$\frac{14.387,60}{9.189,6} = 1,6$	$\frac{10.040}{6.326,8} = 1,6$	Bez zmian

Część VI (20 punktów)

Zadanie 5

DAGA Sp. z o.o. sporządza rozliczenie roczne podatku dochodowego za rok 20XX r., który pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Spółka dokonuje sprzedaży w całości opodatkowanej podatkiem VAT i ma status czynnego podatnika VAT zarejestrowanego dla potrzeb transakcji wewnątrzspółnotowych. Spółka nie jest małym podatnikiem. DAGA rozlicza różnice kursowe metodą podatkową.

Za okres od stycznia do listopada 20XX r. spółka osiągnęła łącznie następujące przychody i poniosła łącznie następujące koszty podatkowe:

- przychody podatkowe 5 000 000 zł,
- koszty uzyskania przychodów 4 200 000 zł.

Zapłaciła 19% podatek dochodowy od dochodu w okresie styczeń-listopad.

W tym okresie spółka nie uzyskiwała przychodów ze źródła zyski kapitałowe.

W grudniu 20XX r. w DAGA Sp. z o.o. miały miejsce następujące zdarzenia gospodarcze:

1. Spółka wystawiła 5 grudnia 20XX r. fakturę dokumentującą czynsz z tytułu najmu magazynu za styczeń 20XX+1 r. z terminem płatności 15 grudnia 20XX r.; 20 grudnia 20XX otrzymała zapłatę faktury od najemcy; kwota czynszu 8 000 zł + 1 840 VAT. Umowa najmu zawarta jest na czas nieoznaczony, a czynsz płacony jest za okresy miesięczne.
2. Spółka w dniu 31 grudnia 20XX r. wystawiła kontrahentom faktury za usługi marketingowe, które zostaną wykonane w styczniu 20XX+1 r. na łączną kwotę 440 000 zł + 101 200 zł VAT. Usługi marketingowe mają charakter usług jednorazowych. Zapłata za fakturę wpłynęła na rachunek jednostki w dniu 15 stycznia 20XX+1 r.
3. Spółka naliczyła karę umowną w wysokości 10 000 zł, zgodnie z warunkami umowy, z tytułu opóźnienia w dostawie zamówionych urządzeń, i wysłała dostawcy notę 15 grudnia 20XX r.; kara została zapłacona przez dostawcę: 28 grudnia 20XX r. w kwocie 5 000 zł, a 10 stycznia 20XX+1 r. w kwocie 5 000 zł.
4. Spółka otrzymała z niemieckiej kancelarii prawnej fakturę z dnia 10 grudnia 20XX r. za usługi prawnicze wykonane w listopadzie 20XX r. na kwotę 2 500 euro (usługi związane z windykacją należności wobec niemieckich kontrahentów zaliczone do kosztów Spółki w listopadzie 20XX r.); Spółka uregulowała zobowiązanie z faktury przelewem 30 grudnia 20XX r. z rachunku bankowego prowadzonego w euro. Kursy średnie NBP wynosiły:
 - 29 listopada 20XX r. 4,03
 - 30 listopada 20XX r. 4,01
 - 09 grudnia 20XX r. 4,10
 - 10 grudnia 20XX r. 4,12
 - 29 grudnia 20XX r. 4,05
 - 30 grudnia 20XX r. 4,08
5. W dniu 3 grudnia 20XX r., w związku z umową sprzedaży, Spółka wydała towar nabywcy z Ukrainy; wydanie towaru nabywcy zostało potwierdzone przez Spółkę wystawieniem dokumentu magazynowego WZ; zgodnie z zamówieniem nabywca dokonał odbioru towaru z zakładu sprzedawcy; tego samego dnia Spółka wystawiła fakturę dokumentującą sprzedaż; kwota na fakturze: netto 4.000 zł; w dniu 11 grudnia 20XX r. Spółka otrzymała dokumenty

potwierdzające wywóz towaru poza obszar UE. Wartość magazynowa sprzedanych towarów wynosi 3.100 zł, w tym towary o wartości 2.300 zł zostały nabyte w roku 20XX-1

6. W dniu 28 grudnia 20XX r. Spółka wykonała usługę budowlaną, na nieruchomości położonej na terytorium kraju, na rzecz Spółki francuskiej zarejestrowanej na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych we Francji, która nie prowadzi działalności gospodarczej w Polsce; wykonanie prac zostało potwierdzone stosownym protokołem zdawczo-odbiorczym, sporządzonym w dniu 28 grudnia 20XX r.; w dniu 2 stycznia 20XX+1 r. Spółka wystawiła fakturę za usługę; wartość netto 45.000 zł, podatek VAT 10.350 zł, brutto 55.350 zł; termin płatności wynikający z faktury to 2 luty 20XX+1 r.; nabywca nie uregulował należności w terminie płatności.

Polecenie:

1. Oblicz przychody i koszty podatkowe w grudniu 20XX r. **(K5, K6, K12)**
2. Oblicz kwotę zaliczki podatku dochodowego za grudzień 20XX r. **(K3,K6)**
3. Zaksięguj: salda początkowe na dzień 01.12.20XX kont podatek dochodowy bieżący i zobowiązanie publiczno-prawne oraz zaliczkę na podatek za miesiąc grudzień. **(K1,K3, K11)**
4. Wskaż podatek należny oraz naliczony za grudzień rok 20XX r. oraz kwotę zapłaty/nadpłaty z tytułu rozliczenia VAT. **(K5)**

Rozwiązanie:

LP	Kwota netto	Kwota VAT	Moment powstania obowiązku podatkowego/ prawa do odliczenia	Przychody podatkowe	Koszty podatkowe
1	8 000	1 840	12 20XX	-	-
2	440 000	101 200	01 20XX+1	440 000	
3	-	-	-	5 000	
4	-	-	-	125	
5	4 000		12 20XX	4 000	3 100
6	45 000	10 350	01 20XX+1	45 000	
Razem		113 390		494 125	3 100

Podatek dochodowy bieżący

Rozrachunki z US z tytułu CIT

Sp.) 152 000		93 295 (1)	
1) 93 295			

Zaliczki na podatek dochodowy za styczeń – listopad: $19\% \times (5\,000\,000 - 4\,200\,000) = 152\,000$

Zaliczka na podatek dochodowy za grudzień: $19\% \times (494\,125 - 3\,100) = 93\,295$

Podatek VAT należny za miesiąc grudzień: 113 390

Podatek VAT naliczony za miesiąc grudzień: 0

Kwota zapłaty/nadpłaty z tytułu rozliczenia VAT w grudniu 113 390